

SVT FICK INGEN FÄLLNING VID NÄMNDENS SISTA MÖTE FÖRE SOMMAREN – MEN SPONSRING VAR STOR FRÅGA

SVT friades i fyra fall vid granskningsnämndens sista möte före sommaren. Ett handlade om *Dokuments inifrån: Vem kan hjälpa mitt barn* medan hela tre ärenden gällde sponsring i samband med sportevenemang 2015. Nämnden friade sponsringen i samband med *SM-veckan*, *Friidrotts-VM* och *Fotbollskväll*, men var i ett separat beslut kring årets public service-redovisning kritisk till hur SVT hade definierat några av de sponsrade evenemangen under 2015, till exempel att *SM-veckan sommar och vinter* räknats som ett enda evenemang. Därför ansåg nämnden att SVT hade överträtt det högsta antalet sponsrade evenemang (20 enligt sändningstillståndet) under 2015. Det påverkade dock inte den totala bedömningen av SVT:s PS-redovisning. Nämnden ansåg att alla de tre programbolagen huvudsakligen hade uppfyllt sina public service-uppdrag.

SM-VECKAN I SUNDSVALL FRIAD

FRIAT: *SM-veckan*, SVT1 och SVT2, 2015-07-01 – 07-05, sändningar från Svenska Mästerskapen år 2015; fråga om elektroniska företagsskyltar och sponsring. Dnr. 15/01777.

Sändningarna var direktsändningar och återblickar från en lång rad svenska mästerskap som hölls samtidigt under en vecka i Sundsvall. Sändningarna bestod av tävlingar i simning, friidrott, superenduro, inlinehockey, inlineskridsko, bangolf, kanotpolo, beachvattenpolo, dragkamp, truggymnastik, rally, trampolin, streetbasket, rollerderby, cykel, frisbee samt rullskidor. Under sändningarna visades upprepade gånger en elektronisk skylt med ett räkneverk. Ovanför räkneverket syntes en logotyp för ChyronHego. Logotypen var synlig i upp till fem sekunder vid de tillfällena som räkneverket visades under sändningarna. Dessutom var sändningarna sponsrade. Ingen anmälde sändningarna, utan de granskades på initiativ från Myndigheten för press, radio & tv (på samma sätt som de två nedan).

Efter att ha tagit del av SVT:s yttrande friade nämnden som kunde konstatera att logotypen ovanför räkneverket var en tillåten sk företagsskylt eftersom den kännetecknade ett företag som tillhandahållit tjänster för information om tider, poäng och resultat. Nämnden ansåg inte heller att sponsringen skötts på ett sätt som stred mot regelverket.

FRIIDROTTS-VM FRIADES

FRIAT: *Friidrott: VM och Friidrott: VM-magasinet*, SVT1 och SVT2, 2015-08-22 – 08-28, sändningar från friidrotts-VM år 2015; fråga om elektroniska företagsskyltar, sponsring och sponsringsmeddelanden. Dnr. 15/02338.

Sändningarna bestod av direktsändningar samt studiosamtal från friidrotts-VM år 2015. Under sändningarna visades upprepade gånger elektroniska skyltar med räkneverk respektive resultat av tävlingarna. I samband med detta syntes logotyper för SEIKO respektive Canon. Logotyperna var synliga i upp till fem sekunder vid de tillfällena som räkneverken respektive resultaten visades under sändningarna. Sändningarna var sponsrade. Efter yttrande från SVT konstaterade nämnden

att de elektroniska skyltarna var tillåtna och att sponsringen och utformningen av sponsringsmeddelandena inte stred mot regelverket.

TRE AVSNITT AV FOTBOLLSKVÄLL FRIADES

FRIAT: Fotbollskväll, SVT1, 2015-09-28, 10-12 och 10-19, kl. 22:15; fråga om sponsring av sändningar i samband med sportevenemang. Dnr. 15/02888.

I början och i slutet av respektive granskat program i programserien Fotbollskväll visades sponsringsmeddelanden som pekade ut fem olika sponsorer av programmen. SVT fick yttra sig över om det här var den typ av sändningar i samband med sportevenemang som SVT får sponsra. I avsnitten som bestod av utdrag från aktuella matcher blandat med diskussion i studion fanns utdrag från allsvenskan och i ett avsnitt kvalet till Fotbolls-EM. Eftersom programmen nästan uteslutande ägnades åt matcher med ett nära tidsmässigt samband till sändningarna och omkring hälften av programtiden ägnades åt bilder från matcherna och intervjuer i anslutning till dessa ansåg nämnden att alla programmen var sådana sändningar i samband med sportevenemang som får sponsras enligt SVT:s sändningstillstånd.

GRANSKNING AV BUP:S VERKSAMHET FRIAD

FRIAT: Dokument inifrån: Vem kan hjälpa mitt barn? SVT2, 2015-11-12, program om behandlingsmetoder på BUP; fråga om opartiskhet och saklighet. Dnr. 15/03147.

Filmen "Vem kan hjälpa mitt barn?" var en granskning av BUP:s (barn- och ungdomspsykiatri) verksamhet med utgångspunkt från de problem som under lång tid påtalats, både externt och inom BUP, problem som handlat om bristen på likvärdig vård till patienterna.

I programmet användes BUP i Stockholm som exempel. I Stockholms läns landsting har det utformats gemensamma riktlinjer baserade på vad man anser är bästa tillgängliga forskningsrön.

BUP:s högsta chef i Stockholm medverkade i reportaget. Hon berättade om bakgrunden till de gemensamma riktlinjerna och hon bekräftade att riktlinjerna utformats för att motverka den "spretighet" man ansåg präglade verksamheten. Hon sa också att hon ansåg att problemen i stort sett är lösta och att det numera råder samsyn kring den vård som ska ges.

I programmet gavs även en annan syn av andra professionella inom BUP. De menade att vården ännu inte är likvärdig eller enhetlig. Psykiatriker med lång erfarenhet inom BUP beskrev hur personal inom BUP än idag kan välja att bortse från rekommendationer i de gemensamma riktlinjerna, för att istället följa den egna övertygelsen eller den vårdtradition man är van vid.

I programmet fick också patienter eller föräldrar till patienter beskriva hur de ansåg att de drabbats av detta. Inledningsvis berättade två föräldrar att de sökt hjälp på BUP för att deras barn (A) och (B) ansågs vara annorlunda och hade mått dåligt. Föräldrarna berättade att mötena med BUP inte hjälpte utan att barnen hade börjat må sämre. I programmet beskrevs hur de aktuella barnen till slut fick rätt vård, och kom att må mycket bättre. Men att detta hade skett först efter att de fått träffa andra professionella inom BUP.

Programmet har anmälts av fyra personer som bland annat anser följande.

Programmet var vinklat och metoder inom BUP ställdes mot varandra på ett gravt missvisande sätt. Ett icke angivet antal medarbetare på BUP beskylldes för att medvetet desavouera utfärdade riktlinjer för behandling och arbeta efter metoder som inte bara var föråldrade och saknade stöd i

forskningen utan också var kränkande för barnen och deras föräldrar. Programmet tog ställning i en pågående akademisk diskussion om orsakerna bakom psykiska ohälsotillstånd. Den psykosociala/humanistiska tolkningen beskrivs som föråldrad och baserad på ideologi medan den biologiska tolkningen beskrivs som modern och byggd på vetenskaplig fakta. I programmet gavs en ensidig och onyanserad bild.

SVT ansåg i sitt yttrande att programmet överensstämmer med kraven på opartiskhet och saklighet och anförde i huvudsak följande.

Programmet var en granskning av BUP:s verksamhet med utgångspunkt från de problem som under lång tid påtalats, både externt och inom BUP. Problemen har handlat om bristen på likvärdig vård till patienterna. I programmet beskrivs en tidigare granskning, gjord av Socialstyrelsen, "Barn- och ungdomspsykiatrins metoder, en nationell inventering" från år 2009. Den visade att en orsak till bristen på likvärdighet var ideologiska motsättningar bland de professionella inom BUP. Det handlade om synen på vad som är den bästa och mest vetenskapligt baserade vården. I programmet gjordes också en beskrivning av hur BUP försökt åtgärda motsättningarna och skapa samsyn vad gäller behandlingsmetoder och diagnostik. Programmet var ingen allmän skildring av en debatt om olika synsätt på psykiatriska tillstånd och behandlingsmetoder, så som en anmälare påstår

Ämnet för reportaget var den brist på samsyn som, trots gemensamma riktlinjer, finns kring diagnostik och behandlingsmetoder inom BUP och dessa bristers konsekvenser för patienterna.

Patienter eller deras föräldrar berättade om sina historier och upplevelser. En rad tillfälliga medverkande, som är verksamma inom BUP, uttalade sig om verksamheten och om att vården ännu inte är enhetlig eller likvärdig och BUP:s högsta chef intervjuades i programmet.

Granskningsnämnden konstaterar att det tydligt framgick att utgångspunkten för programmet var att granska riktlinjer och behandlingsmetoder inom BUP. Det framgick vidare att fokus låg på behandlingarna av A och B samt synen som flera tillfälligt medverkande professionella inom BUP hade på vården i den egna verksamheten. Programmet utgjorde till stor del kritik mot att personal inom BUP kunde bortse från rekommendationer i de gemensamma riktlinjerna och att alla patienter inte får likvärdig vård. Enligt nämndens mening ligger ett granskande program av detta slag väl i linje med SVT:s granskningskyldighet enligt sändningstillståndet. I programmet fick chefen för BUP i Stockholm, verksamhetschefen för Ericastiftelsen och en familjeterapeut komma till tals. Programmet strider därför inte mot kravet på opartiskhet i detta avseende. Nämnden anser inte heller att reporterns beskrivning av samtalsterapi i olika former som omnämndes i programmet strider mot kraven på opartiskhet och saklighet i SVT:s sändningstillstånd.

Nämnden kan inte heller finna att de invändningar som anmälarna för fram i övrigt medför att programmet strider mot de bestämmelser som gäller för SVT:s programverksamhet.

Informationsbrev från SVT Programetik, Sveriges Television, 105 10 Stockholm

E-post: programetik@svt.se, Tel: 08-784 56 78

Om du fått detta infobrev står du även på e-postlistan för nästa.

Nya SVT-prenumeranter kan anmäla sig till programetik@svt.se!